

13. møde.

Torsdag den 28. oktober kl. 13.

Formanden: Inden vi går over til dagsordenen, anmoder jeg ærede medlemmer, som måtte ønske ordet under finanslovbehandlingen, om snarest muligt at indtegne sig på den hos sekretærene fremlagte talerliste, så jeg kan danne mig et overblik over behandlingens sandsynlige omfang.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1949 til 31. marts 1950.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1; fremlæggelsen findes i tidenden sp. 9).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Gustav Pedersen: Hvis man læser hovedtallene i det foreliggende finanslovsforslag og det sidste statsregnskab og sammenligner det indtryk, disse tal giver, med de krav, der fra to sider søges fremmet i skatte-spørgsmålet, kan man uden overdrivelse sige, at nogen ovenud stor forståelse af landets finansielle stilling ikke plager alle dem, der har påtaget sig at vejlede befolkningen på dette område. I de kredse, hvis opfattelse har fundet de reneste udtryk i skatteborgerforeningen, men derfra, omend i mere af-dæmpet form, er vokset ind i både venstres og den konservative presse, er begrebet skattebetaling efterhånden blevet til ordet „skatteplyndring“. Det er således blevet ret almindeligt at fortælle om uanstændig mishandling af de større og store indtægter og formuer, og hvis man lyttede blot nogenlunde ukritisk til denne tale, der lyder mere og mere højtrøstet, skulle man tro, at det næsten ikke kunne betale sig at tjene penge her i landet.

Det virker derfor helt ufatteligt, at der alligevel er så mange mennesker, der har lyst til at omgå eller modarbejde prisloven for at tjene noget, når de alligevel ikke kan beholde noget af det. Denne lille inkonsekvens har imidlertid hverken svækket angrebene på prisloven eller den agitation, der går ud på at gøre skatterne til noget i retning af røveri.

Agitationen har jo stået på i mange år, og man skulle egentlig regne med, at der snart ikke var mere at tage fra de private formuer, det vil sige, at de gennem årene helt skulle være gået til. Det må derfor virke næsten som et mirakel, at de udplyndrede skatteborgeres formuer er vokset fra den 31. december 1938 at være 10 790 millioner til den 31. december 1946 at være 20 175 millioner, medens den røvende og plyndrende stat endnu hænger på ca. 5 milliarder af den gæld, som tyskerne efterlod i Nationalbanken.

Nu kunne det selvfølgelig tænkes, at staten i disse år havde levet så ødselt og de private formueejere så spartansk, at det var årsagen til forskydningen. Jeg gør imidlertid her opmærksom på, at medens statens udgifter kontrolleres og diskuteres, vendes og vejes, har ikke helt små grupper af „de private“ i deres kyniske foragt for, hvad det kostede, lagt deres fortæring således, at de førte en del af de mest eftertragtede eller mest livsnødvendige varer ind i urimelige prisstigninger eller i en sortbørshandel, der pressede prisniveauet og dermed statens udgifter opad. At både leverandører og kunder i jobberiet herefter har stillet sig i forreste geled, når der blev talt om den ødsle, plyndrende stat og de stakkels værgeløse erhvervsfolk med store indtægter og formuer, nævner jeg kun for at vise billedet helt, som det er. Jeg ønsker dog gerne samtidig at føje til, at jeg ikke vil generalisere undtagelsestilfælde, selv om der har været mange af dem, men når disse folk kunne spille den rolle, de har spillet under og efter krigen på prisdannelsens område, ville det være naturligt at vente med at forarges over statsadministrationen, til denne asociale ånd er trængt noget mere i baggrunden på det private erhvervslivs område.

Hvad er det nemlig staten har skullet bruge hovedparten af de stærkt stigende skatter til i disse år? Først og fremmest til udgifterne ved at tilpasse sig de ændringer, der skete i levevilkårene på grund af de ekstraordinære prisforhold, der udvikledes af jagten efter større fortjeneste. Det gælder først og fremmest for lønningerne, der jo spiller en overordentlig stor rolle på statens budget. Her har jo ingen af partierne holdt sig tilbage. Jeg kan minde om den lige afsluttede debat i forbindelse med de 2½ portioner reguleringstillæg, der blev givet til tjenestemændene. Her var overbud fra mere end en side, eller rettere sagt der var overbud fra en side, hvor man også jamrer sig stærkt over skatterne, og der var tilløb til overbud fra andre sider, hvor man lige-